

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
30 päivänä syyskuuta 1975 *

Asiassa 32/75,

jonka Cour d'appel de Paris on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Anita Cristini, Eugenio Fiorinin leski, Vénissieux, Ranska,

ja

Société nationale des chemins de fer français, kotipaikka Pariisi,

ennakkoratkaisun työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön alueella 15 päivänä lokakuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 (EYVL L 257, 19.10.1968) 7 artiklan 2 kohdan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti R. Lecourt, jaostojen puheenjohtajat J. Mertens de Wilmars ja A. J. Mackenzie Stuart sekä tuomarit A. M. Donner, R. Monaco, P. Pescatore, H. Kutscher, M. Sørensen (esittelevä tuomari) ja A. O'Keefe,

julkisasiamies: A. Trabucchi,

kirjaaja: A. Van Houtte,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Cour d'appel de Paris on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 14.3.1975 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 21.3.1975, ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen, jossa se tiedustelee, onko Société nationale des chemins de fer françaisin (jäljempänä SNCF) suurperheille myöntämä alennuskortti työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön alueella 15 päivänä lokakuuta 1968 annetun Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 (EYVL L 257, 19.10.1968) 7 artiklassa tarkoitettu "sosiaalinen etu" jäsenvaltioiden työntekijöille.
- 2 Ennakkoratkaisupyynnönä koskevasta päätöksestä ilmenee pääasian koskevan sitä, että SNCF on kieltäytynyt myöntämästä tällaista alennuskorttia sitä anoneelle Ranskassa asuvalle Italian kansalaiselle, jonka samaa kansalaisuutta ollut aviomies oli työskennellyt Ranskassa ja kuollut siellä työtapaturmassa jättäen jälkeensä lesken ja neljä alaikäistä lasta.
- 3 Hakijan kansalaisuuteen perustunut pyynnön hylkääminen on tapahtunut Ranskan lain säännösten nojalla, joiden mukaan suurperheille tarkoitettu alennuskortti on periaatteessa varattu vain Ranskan kansalaisille ja se myönnetään ainoastaan niiden muiden maiden kansalaisille, jotka ovat tehneet Ranskan kanssa sopimuksen vastavuoroisuudesta tällä erityisalalla; Italia ei lukeudu näihin valtioihin.
- 4 Asiasta 29.10.1921 annetun, 24.12.1940 annetulla lailla ja 3.11.1961 annetulla asetuksella muutetun Ranskan lain mukaan kolme alle kahdeksantoistavuotiasta lasta käsittävän perheen isä, äiti ja kukin lapsista saavat perheensä pyynnöstä henkilökortin, joka oikeuttaa heidät tiettyihin alennuksiin SNCF:n tariffeista.
- 5 *Code français de la famille et de l'aide socialen* (24.1.1956 annettu asetus) 20 pykälässä säädetään, että perheiden auttamiseksi lasten kasvatuksessa niille myönnetään tiettyjä avustuksia ja etuuksia, joita ei ole lueteltu tyhjentyvästi ja joihin kuuluvat sosiaaliturvalainsäädännössä tarkoitettujen perheetuuksien sekä veronalennusten ja verohelpotusten lisäksi tätä asiaa koskevasa laissa tarkoitettua alennukset rautatiekuljetusten tariffeista.

- 6 Vaikka yhteisöjen tuomioistuin ei ratkaistessaan asiaa 177 artiklan perusteella ole toimivaltainen soveltamaan yhteisön oikeuden sääntöä tiettyyn yksittäistapaukseen eikä tästä johtuen voi antaa lausumaa kansallisen oikeuden säännöksestä, se voi kuitenkin esittää kansalliselle tuomioistuimelle yhteisön oikeuden tulkintaa koskevia perusteita, jotka saattavat olla tuomioistuimelle hyödyllisiä sen arvioidessa tällaisen säännöksen vaikutuksia.
- 7 Edellä mainitun 15.10.1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 7 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltion kansalaista ei työntekijänä kansalaisuutensa vuoksi saa saattaa toisen jäsenvaltion alueella kotimaisiin työntekijöihin verrattuna eri asemaan työ- ja palvelussuhteen ehtojen suhteen.
- 8 Artiklan 2 kohdan mukaan hänen on saatava "samat sosiaaliset ja verotukseen liittyvät edut kuin kotimaisten työntekijöiden".
- 9 Artiklan 3 kohdan mukaan hänellä on myös oltava "sama oikeus ja yhtäläiset edellytykset kuin kotimaisilla työntekijöillä osallistua koulutukseen ammatillisissa oppilaitoksissa sekä uudelleen- ja jatkokoulutuskeskuksissa".
- 10 Pääasian vastaaja on väittänyt, että säännöksissä tarkoitettuja etuja ovat yksinomaan työntekijän asemaan liittyvät edut, koska ne ovat yhteydessä itse työsopimukseen.
- 11 Vaikka on totta, että tietyt tämän artiklan säännökset viittaavat työsopimuksesta johtuviin suhteisiin, on osa säännöksistä sellaisia, että ne eivät liity tällaisiin suhteisiin, kuten ammatillista uudelleensijoittautumista ja uudelleentyöllistämistä työttömyystapauksissa koskevat säännökset, joiden osalta aiemman työsuhteen edellytetään päättyneen.
- 12 Näissä olosuhteissa ei 7 artiklan 2 kohdan viittausta "sosiaalisiin etuihin" voida tulkita suppeasti.
- 13 Tästä seuraa, säännöksen tavoitteena oleva yhdenvertainen kohtelu huomioon ottaen, että säännöksen aineelliseen soveltamisalaan on katsottava kuuluvan kaikki sosiaaliset ja verotukseen liittyvät edut, kuten suurperheiden hyväksi myönnetty alennukset matkojen hinnoista, riippumatta siitä, liittyvätkö ne työsopimukseen.
- 14 Tämän jälkeen on tutkittava, onko tällainen etu myönnettävä siirtotyöläisen kuoleman jälkeen leskelle ja lapsille silloin, kun kansallisen lain mukaan alennukseen oikeuttava henkilökortti myönnetään kaikille perheenjäsenille

perheenpään pyynnöstä.

- 15 Mikäli jäsenvaltion kansalaisen leskellä ja alaikäisillä lapsilla on oikeus tällaisiin kortteihin jos isä olisi tehnyt niitä koskevan hakemuksen ennen kuolemaansa, on asiantilan oltava sama tilanteessa, jossa kuollut isä on ollut siirtotyöläinen ja jonkin toisen jäsenvaltion kansalainen.
- 16 Se, että tällainen etu evättäisiin kuolleen työntekijän jälkeenjääneiltä silloin, kun tämä etu myönnetään omien kansalaisten jälkeenjääneille sukulaisille, olisi työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevan yhteisön säännösten tavoitteen ja hengen vastaista.
- 17 Tässä suhteessa on otettava huomioon työntekijöiden oikeudesta jäädä jäsenvaltion alueelle työskenneltyään siinä valtiossa annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1251/70 säännökset.
- 18 Mainitun asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että työntekijän, joka on saanut oikeuden oleskella jäsenvaltion alueella pysyvästi, perheenjäsenillä on oikeus jatkaa oleskeluaan jäsenvaltion alueella työntekijän kuoleman jälkeen, kun taas 7 artiklan mukaan "neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 mukainen oikeus yhdenvertaiseen kohteluun koskee myös henkilöitä, joihin sovelletaan tämän asetuksen säännöksiä".
- 19 Esitettyyn kysymykseen on näin ollen vastattava, että neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 7 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että kansallisen rautatieviranomaisen suurperheille myöntämät, alennukseen matkan hinnasta oikeuttavat kortit kuuluvat tässä säännöksessä tarkoitettuihin sosiaalisiin etuihin siinäkin tapauksessa, että mainittua etua on pyydetty vasta työntekijän kuoleman jälkeen hänen samaan jäsenvaltioon jääneen perheensä hyväksi.

Oikeudenkäyntikulut

- 20 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Ranskan ja Italian hallituksille sekä Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi.
- 21 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Cour d'appel de Paris'n 14.3.1975 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

Työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön alueella annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 7 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että kansallisen rautatieviranomaisen suurperheille myöntämät, alennukseen matkan hinnasta oikeuttavat kortit kuuluvat tässä säännöksessä tarkoitettuihin sosiaaliin etuihin siinäkin tapauksessa, että mainittua etua on pyydetty vasta työntekijän kuoleman jälkeen hänen samaan jäsenvaltioon jääneen perheensä hyväksi.

Lecourt Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Donner Monaco
Pescatore Kutscher Sørensen O'Keefe

Julistettiin Luxemburgissa 30 päivänä syyskuuta 1975.

A. Van Houtte
kirjaaja

R. Lecourt
presidentti